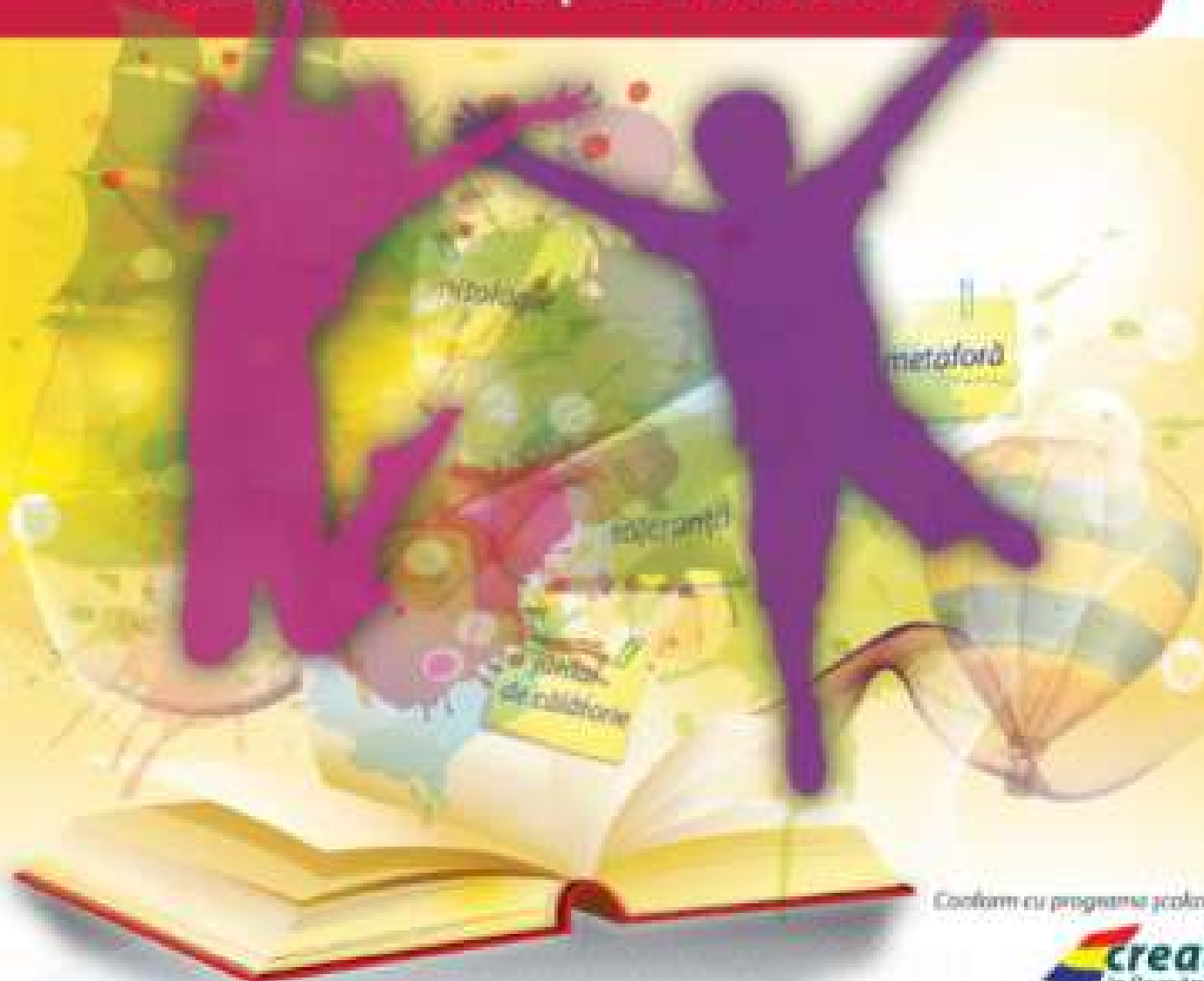

colecția
**Înveți cu
plăcere**

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Tatiana Ghiță • Aurelia Stancu • Gabriela Catrina • Adriana Alecu • Marinușa Constantin

Caietul elevului pentru clasa a VII-a

Conform cu programa școlară

creat
in România

 intuitext
www.intuitext.ro

Cuprins

1	Înce și sfârșit în clasă a VII-a!	5
	Recapitulare cuprins.....	5
	Evaluare tematică.....	10
2	Luăm toată literatura cu noi.....	12
	Narativul literar.....	12
	Textul narativ: Amuzant.....	15
	Enunțul: Coordonarea în frază. Conexiuni coordonative.....	17
	Vocabularul, Cuvântul și contextul.....	19
	Categoriile semantice.....	20
	Construcții personale: Pleonasmul.....	21
	Metode de îndrumare a vocabularului: Derivarea.....	25
	Metode de îndrumare a vocabularului: Compunerea.....	27
	Indicații libere de variantă, locuțiune, variante compuse.....	25
	Funcția lexicală, Câmpul lexical.....	26
	Selecția lexicală în limba vorbită și în limba scrisă.....	27
	Terminii științifice.....	28
	Limba populară: Variante regionale a limbii.....	30
	Structura morfologică de tip narativ.....	31
	Narativul literar. Momentele subiectului.....	32
	Textul narativ – nivelul de calitate.....	34
	Diapode scrise.....	35
	Neputința semantică ajută și a reliefului cu intertextualitate.....	37
	Sursele limbii vorbite.....	38
	Dispariția în silabe, Utilizarea corectă a accentului.....	40
	Recapitulare.....	41
Evaluare.....	44	
3	Poete mari și tineri.....	45
	Textul epic.....	45
	Trăsăturile textului epic.....	49
	Caracteristica personalității literare.....	50
	Conceperea și înțelegerea textului oral: Fapt și opinie.....	54
	Verbul, Verbe predicative, verbe auxiliare, verbe copulative.....	55
	Mechanismele verbale: Modal indicativ, Modal imperativ, Modal conjunctiv, Modal condițional optativ.....	58
	Utilizări sintactice ale formelor verbale imperativ, Modalități combinate ale verbului.....	60
	Substantivul – actualitate.....	64
	Recapitulare.....	66
Evaluare.....	72	
4	De scenă vești.....	75
	Textul dramatic.....	75
	Actan: Personaj dramatic, Liric.....	79
	Dialogul în textul narativ: Intervenții.....	81
	Organizarea unui text în funcție de situația de comunicare.....	83
	Tipul textului de structurare a ideilor.....	85
	Acțiunea scenică: Tracul comunicativ.....	87
	Formanțele personale: Formanțele de politețe, Formanțele reflexive.....	88
	Formanțele prezente și adjectival personal prezente.....	90
	Formanțele demonstrative și adjectival personal demonstrative.....	92
	Formanțele interogative și adjectival personal interogative: Formanțele relativi și adjectival personal relativi.....	94
	Formanțele subiectiv și adjectival personal subiectiv.....	95
	Formanțele negative și adjectival personal negativ, Negativ în propoziție.....	99
	Adjectival personal de întineri.....	99
	Recapitulare.....	102
Evaluare.....	103	

5

Enunțurile sau să frământat	105
Textul literar.....	106
Limba și figurile de vorbire: Metafore.....	109
Perceputura textului: caracteristicile unor pasaje din textele citite.....	111
Descrierea unei creații literare: titlului, autorului, textului.....	113
Stil: prosopopeea, personificarea, personificarea situațională, originalitatea naturală, valoarea, varietatea, concizia.....	115
Aficiunile comunicative: interesul, curiozitatea, neajutorarea, cooperarea în activități în grup, respect, toleranță.....	117
Modificarea conținutului informațional și a mijloacelor procedurale pentru a fi accesibile cititorilor.....	119
Inteligenta emoțională: recunoașterea emoțiilor intercomunicabile.....	121
Adjectival, Adjectival participial, Posibilități combinate ale adjectivalului.....	122
Numerical, Posibilități combinate ale numeralului.....	124
Adverbal.....	125
Interjecția, Onomatopoeia, Interjecția predicativă.....	127
Recapitulare.....	129
Evaluare.....	130

6

Vicini ai cuvintelor alocuțiilor	134
Strategii de interpretare a textelor literare.....	134
Discuții privind semnificația textelor citite.....	139
Text narativ de descriere.....	140
Strategii de cunoaștere: reprezentări mentale, integrarea informațiilor textuale în propriul univers cognitiv și afectiv.....	144
Structuri textuale: secerșor de tip narativ, explicativ, descriptiv, dialog (cronică de teatru, recenzia, jurnalul de călătorie, conferință, integrarea părților.....	146
Perceputura textului cu ajutorul mijloacelor tehnologice: elemente grafice specifice diverselor tipuri de texte.....	148
Structuri textuale: secerșor de tip narativ, explicativ, descriptiv, dialog în comunicarea orală.....	150
Predicatul verbal.....	151
Predicatul nominal, Verbul copulativ și A, numeral predicativ, Acordul numeral predicativ.....	153
Subiectul exprimat, Subiectul neexprimat (real, subînțeles), Acordul predicatului cu subiectul.....	155
Atributul, Realizări prin adjectiv, substantive, pronume, numeral, adverb.....	158
Complementul, Complementul direct, complementul indirect în date și complementul prepositional.....	160
Circumstanțialul de mod, de timp, de loc, Numere de punctuație (virgula).....	160
Circumstanțialul de cauză, circumstanțialul de scop, Titlu în propoziție, Numere de punctuație.....	163
Funcții structurale – aplicații.....	164
Recapitulare.....	166
Evaluare.....	169

7

Un text, o creație	172
Recapitulare finală.....	173

Textul epic

LA LECTURĂ

Citește fragmentul extras din romanul *Robinson Crusoe*, care l-a făcut celebru pe scriitorul englez Daniel Defoe. Notează cu asterisc (*) paragraful/paragrafele care te-au surprins/au corespuns așteptărilor tale.

După acel popas ne-am îndreptat spre sud, navigând vreo zece-douăsprezece zile. Mâncam cu mare zgârcenie din provizii, care se împuținau îngrijorător. Debarcam numai atunci când aveam nevoie de apă proaspătă. Năzuiam să ajung la râul Gambia sau la Senegal, adică undeva în jurul Capului Verde, unde nădăjduiam să întâlnesc vreo

corabie europeană. În caz contrar, nu-mi rămânea decât să caut insulele sau să pier printre negri. Știam că toate corăbiile care veneau din Europa – fie că mergeau spre Guinea, fie spre Brazilia sau spre Indiile Răsăritene – treceau ori pe lângă acest cap ori pe lângă insule; într-un cuvânt, îmi puneam nădejdea în Dumnezeu, urmând această direcție și sperând să întâlnesc o corabie sau să pier.

După încă zece zile de navigație, mi-am dat seama că țărmul e locuit. În vreo două sau trei locuri am sărit niște oameni privindu-ne de pe mal. Ni-am fost în stare să deslușesc decât că sunt negri și goi pușcă. Odată am fost chiar ispitit să debarc, dar Xury, care mi-era cel mai bun sfătuitor, mi-a spus:

– Nu te duce, nu te duce!

Am tras totuși mai aproape de mal, ca să le pot vorbi și i-am văzut cum fugeau de-a lungul țărmului, paralel cu mine. Nu aveau arme, în afară de unul care ținea în mână un fel de prăjină subțire. Xury mi-a explicat că este o suliță, pe care negrul o putea arunca cu mare putere și foarte departe. De aceea, m-am ținut mai spre larg, căutând să comunic cu ei prin semne. Voiam să-i fac să mă înțeleagă că avem nevoie de hrană. Tot prin semne mi-au dat a înțelege că trebuie să mă opresc cu barca și că-mi vor aduce de mâncare. Am coborât puțin pânza și m-am oprit. Doi dintre ei au dat fuga și s-au întors, peste vreo jumătate de oră, cu două bucăți de carne uscată și cu ceva cereale din acele ce cresc pe-acolo și pe care noi nu le prea cunoșteam. Eram bucuros de aceste daruri, însă nu știam cum să ajung să le iau. Nu voiam să cobor pe țărm, iar, la rândul lor, și ei se temeau de mine. Au așteptat atunci darurile jos și s-au retras la o carecare depărtare. După ce le-am adus la bord, s-au apropiat din nou.

Le-am arătat mulțumirea mea prin semne, știind că nu am nimic la îndemână cu ce să îi despăgubesc. Dar chiar în acele clipe mi s-a ivit un prilej minunat. În timp ce ne aflam aproape de mal, am zărit venind dinspre deal două animale uriașe care se fugăreau către mare. Nu știu dacă era un mascul urmărindu-și femela, dacă erau puse numai pe joacă sau, dimpotrivă, în vrăjmășie, gata să se încalere. Totul părea însă foarte straniu, pentru că aceste animale nu obișnuiesc să se arate prea-n amiaza mare. Negri erau îngroziți cu toții și mai ales femeile loc.

Omul cu sulța nu s-a clintit din loc, însă ceilalți au luat-o la fugă. Fiarele s-au îndreptat spre apă. Nici prin gând nu le trecea să-i urmărească pe negri. Ajunse la mal, au intrat în apă ca și când s-ar fi jucat. Când una s-a apropiat de barca noastră, așa cum mă așteptasem, am pus la ochi pușca pe care o încărcasem în grabă și i-am ponuncit lui Xury să le încarce pe celelalte.

De îndată ce fiara mi-a venit la îndemână, am tras și am nimerit-o drept în frunte. Fiara s-a dus la fund, dar imediat a apărut la suprafață și, zvârcolindu-se în ghearele morții, s-a îndreptat spre mal. Înainte să ajungă la țărm, și-a dat sfârșitul.

Nu se poate descrie uimirea bietilor negri la zgomotul și fulgerarea puștii. Unii mai că erau morți de spaimă și se prăvăliseră la pământ. Când însă și-au dat seama că fiara e ucisă și înecată și le-am făcut semn să vină la mal, au prins curaj și au început s-o caute. Au găsit-o după sângele ce înroșise apa și, cu ajutorul unei frânghii pe care eu am trecut-o împrejurul animalului și apoi am dat negrilor capătul ca să tragă de el, aceștia au fost în stare să aducă fiara pe țărm. Atunci am văzut că este un leopard, cu blana târcată și neobișnuit de frumoasă. Negri și-au ridicat brațele în semn de admirație, minunându-se cu ce l-am putut ucide.

Cealaltă fiară, speriată de detunătură, a ieșit degrabă la mal și a rupt-o la fugă spre dealul de unde venise. Ni-am putut să-mi dau seama de departe ce animal să fi fost. Negri nu mai puteau de nerăbdare să mănânce carnea, așa că le-am arătat prin semne că le-o dăruiesc drept recunoștință pentru cele ce-mi oferiseră. Au fost foarte mulțumiți și îndată au trecut la lucru. Deși nu aveau cutrite, ci foloseau o bucată de lemn ascuțită, au jupuit și au despicat animalul mai repede și mai bine decât am fi făcut-o noi. Mi-au oferit și mie din carne, însă am refuzat, făcându-mă că renunț numai pentru a le-o lăsa lor în dar. N-am luat decât pielea leopardului, pe care mi-au dat-o cu plăcere. Pe deasupra mi-au mai adus alte provizii, de soiuri necunoscute mie, pe care le-am primit cu mare mulțumire. Le-am arătat că am nevoie de apă, întorcând un urciur cu gura în jos, spre a le da de înțeles că este gol și trebuie umplut. Negri și-au chemat alți prieteni, iar două femei au adus apoi un vas mare de lut (mi se pare că era lut ars la soare) și l-au așezat pe mal, retrăgându-se. Xury s-a dus cu urciourile noastre și le-a umplut pe toate trei. Femeile umblau tot atât de goale ca și bărbații.

Acum eram aprovizionați cu rădăcini, grâne și apă și părăsindu-mi prietenii negri am pornit înainte, navigând încă vreo unsprezece zile, fără să ne mai apropiem de uscat, până când am zărit o coastă ce se termina ca o limbă, departe în mare, cam de vreo patru sau cinci leghe de noi. [...] Am dedus că era Capul Verde, iar pământul din larg – insulele care-i poartă numele.

1. Justifică, în 30-50 de cuvinte, ce te-a surprins în paragraful marcat cu asterisc în timpul lecturii.

2. Subliniază variantele corecte, folosind informațiile din textul citit:
- Cei doi navigatori au întâlnit un trib după:
 - 10 zile;
 - 15 zile;
 - 20 de zile.
 - Navigând spre sud, Robinson Crusoe și Xury sunt nevoiți să debarce:
 - pentru a se orienta către Capul Verde;
 - ca să procure apă potabilă;
 - pentru a găsi hrană.
 - Navigatorii au primit de la membrii tribului:
 - fructe, grâne și apă;
 - pește uscat, grâne și carne;
 - carne uscată, grâne și alte provizii.
 - Localnicii se arată mulțumiți față de Robinson Crusoe pentru că:
 - erau nerăbdători să aibă carne;
 - i-a ajutat să vâneze;
 - au fost protejați de atacul leopardului.
3. Ordonează, în casetele de mai jos, după logica textului, cifrele corespunzătoare ideilor principale:
- Cei doi părăsesc tărmlul, îndreptându-se spre Capul Verde.
 - Robinson Crusoe împușcă fiara ajunsă lângă barcă.
 - Cei doi navigatori descoperă un trib pe coastă.
 - Robinson Crusoe și Xury, doi navigatori, se îndreaptă cu barca spre Capul Verde.
 - Tribul primește vânatul și îi oferă lui Robinson Crusoe apă de băut.
 - Două animale sălbatice uriașe, alergând spre mare, îi sperie pe localnici.
 - Localnicii le oferă navigatorilor provizii.

4. Stabilește și justifică, în 2-3 rânduri, tema textului.

5. Exprimă-ți, în 30-50 de cuvinte, părerea despre sfatul lui Xury ca Robinson să nu debarce.

DINCOLO DE LECTURĂ

6. Alege una dintre cerințele de mai jos pentru a o rezolva, iar produsul obținut de tine integrează-l într-o broșură a clasei, denumită *Experiențe de cititor*.
- Selectează, din surse online sau tipărite, informații despre arhipelagul Capul Verde, zonă atractivă pentru turiști. Imaginează-ți că ai posibilitatea să-i transmiți un email lui Robinson Crusoe. Redactează textul scrisorii, în care îi prezinți navigatorului patru avantaje actuale și două riscuri ale locului în care acesta vree să ajungă.
 - Consultă un atlas și trasează, pe o foaie A4, o hartă a zonei Capului Verde, care ar putea să îi orienteze pe cei doi navigatori din textul Robinson Crusoe, localizând, cu aproximație, punctul în care aceștia s-ar afla.
 - Cesaria Evora este cea mai cunoscută cântăreață a arhipelagului Capul Verde. Ascultă melodia interpretată de aceasta, numită *Nho Antone Escoderode*, apoi selectează un paragraf din textul citit, care se poate asocia cu linia melodică a piesei. Justifică, în 4-6 rânduri, alegerea.

Trăsăturile textului epic

DE LA RECEPTARE...

1. Încercuiește A, dacă afirmația este adevărată, sau F, dacă este falsă:

- A F Textul epic poate fi scris doar în proză.
- A F Modul de expunere specific textului epic este narațiunea.
- A F Într-un text epic nu pot fi inserate pasaje descriptive.
- A F Dialogul este modul de expunere asociat cu narațiunea în textul epic.
- A F În textul epic, personajele sunt unice instanțe ale comunicării.
- A F Acțiunea textului epic este bazată pe un conflict, fiind plasată într-un cadru spatio-temporal.
- A F Naratorul se confundă cu autorul, când narațiunea este redată la persoana I.

2. Recitește fragmentul extras din romanul *Robinson Crusoe*, de la pagina 12, apoi completează post-it-urile de mai jos cu informațiile corespunzătoare:

<p>Momentele subiectului; Ideile principale</p> <p>Expozițiunea _____</p> <p>Intriga _____</p> <p>Desfășurarea acțiunii _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Punctul culminant _____</p> <p>Deznodământul _____</p>	<p>Indicii spațiali și temporali</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	
<p>Naratorul</p> <p>Relatează la persoană _____ marcată de pronume și _____</p> <p>Ex.: _____</p> <p>Își asumă rolul de _____</p> <p>_____</p> <p>Povestește în mod _____</p> <p>_____</p>	<p>Personajele</p> <p>Principale _____</p> <p>Secundare _____</p> <p>Episodice _____</p> <p>_____</p>	<p>Modurile de expunere</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

3. Subliniază varianta corectă, având în vedere informațiile notate la exercițiul anterior:

- I. Prin narațiunea dominantă în raport cu dialogul și descrierea, textul pune accentul pe:
 - prezentarea atmosferei specifice împrejurimilor arhipelagului Capului Verde;
 - redarea faptelor și a comportamentelor celor doi navigatori;
 - dezvăluirea impresiilor celor doi care navighează de-a lungul țărmului.
- II. Coordonatele spațio-temporale:
 - sunt redate cu exactitate, asociate unor întâmplări credibile, mai apropiate de realitate;
 - au correspondent în realitate, asociate unor întâmplări din lumea reală;
 - sunt imaginare, asociate unei lumi îndepărtate de realitate.
- III. Verbele la persoana I, diferite forme ale trecutului, au rol important în:
 - istorisirea naratorului-personaj, prin citirea unui jurnal scris în timpul desfășurării evenimentelor;
 - relatarea naratorului-personaj, pe măsură ce acesta trăiește experiența;
 - redarea faptelor din memoria protagonistului, după ce experiența s-a încheiat.

... LA APLICARE

4. a. Citește cele două fragmente preluate din cunoscute volume aparținând literaturii universale:

A. În noaptea aceea de 9 martie 1860, norii se lăseseră atât de jos peste mare, încât abia de mai vedeai la câțiva pași. Pe marea aceasta în freemăt, cu valuri care în rostogolirea lor aruncau lumini livide, o navă de mic tonaj gonia cu aproape toate pânzele strânse.

Era un iaht de o sută de tone — un schooner, cum sunt denumite goeletele în Anglia și în America.

Numele vasului era Sloughi. Zădarnic însă l-ai fi căutat scris pe placa de la pupa, căci vreo furtună ori poate o ciocnire îl smulsese în parte.

Să fi fost unsprezece seara. Sub latitudinea aceea, pe la începutul lui martie, nopțile sunt încă scurte. Câte cinci dimineata aveau să se ivească zorile. Dar cu cât ar fi oare mai mică primejdia dacă soarele ar lumina depărtările? Corabia șubrezită n-ar rămâne tot o jucărie a valurilor? Nimic nu s-ar schimba... Doar demolirea hulei și încetarea vântului năvalnic ar mai salva-o de la cel mai cumplit naufragiu, în plin ocean, departe de orice picuț de pământ pe care vreun supraviețuitor și-ar mai găsi poate scăparea.

La pupa navei, patru băieți, unul de 14 ani, alți doi de 13 și ajutorul de marinar — musul — un negru de vreo 12 ani, toți în jurul timoniei, se străduiau din răspuțeri să țină piept furiei valurilor care amenințau să culce iahtul pe o parte. Era o treabă peste măsură de grea, căci roata nu mai putea fi frânată și în orice clipă riscau să fie zvârliți peste bord.

(Jules Verne, *Doi ani de vacanță*)

B. Plutind pe valuri, văzurăm barca abandonată cum este înghițită de corabie ca o eșchie de o cascadă. Chila⁹ imensă se rostogoli peste ea și nu se mai văzu decât când ieși sfărâmată la suprafață pe la pupă. Înotarăm iar până la ea împingi de valuri și furăm până la urmă ridicați în siguranță la bord [...]

— Queequeg, întrebai eu când mă traseși ultimul la bord și încă mă mai scuturam pe sub haină, Queequeg, prietene, astfel de lucruri se întâmplă adesea? Fără mare bătaie de cap, deși era la fei de ud ca mine, îmi dădu de înțeles că astfel de lucruri se întâmplă adesea.

- Domnule Stubb, țisei către secundul care, închis până la gât în haina sa, fume liniștit în ploase, cred că v-am auzit spunând că dintre toți vânătorii pe care i-ați avut, domnul Starbuck e cel mai prudent și mai atent. Să înțeleg că năpustrea asupra unei balene fugare în mijlocul furtunii cețoase este gestul cel mai compătat al unui vânător?

- Cu siguranță. Eu m-am coborât după balene de pe o corabie, ce lua apă, în mijlocul unei furtuni de la Capul Horn.

- Domnule Flask, spusei iar întorcându-mă spre micul secund care era prin preajmă. Dumneavoastră aveți experiența în aceste lucruri, iar eu nu am. Îmi puteți spune dacă așa e obiceiul în meșteșugul acesta, domnule Flask, ca un vâsleș să-și rupă spinarea trăgând cu spatele spre fălcile morții?

- Nu puteai s-o scurtezi mai mult? spuse Flask. Da, așa e obiceiul. Să-mi arăți tu mie un echipaj care să se îndrepte cu fața spre balenă. Ha, ha! Balena le-ar răspunde cu aceeași monedă, așa să știi!

Îată cum de la trei martori imparțiali înțelesei ce se întâmplase.

(Herman Melville, *Moby Dick*)

* *Chitș* – piesă de rezistență de care se prind bordurile navei

b. Compară cele două fragmente și completează în dreptul afirmațiilor de mai jos, după cum urmează: A – particularitate a primului fragment; B – particularitate a celui de-al doilea fragment; A + B – caracteristică a ambelor fragmente.

Naratorul este subiectiv.	
Întâmplările se petrec pe mare.	
Secvențele descriptive redau decorul.	
Reprezintă fragment de text epic.	
Întâmplările sunt relatate la persoana a III-a.	
Dialogul este modul de expunere dominant.	
Indicii temporali redau un cadru nocturn.	
Enunțurile interogative aparțin naratorului.	
Narațiunea redă o situație critică în care se află personajele.	
Fragmentul reprezintă expozițiunea textului epic.	

5. Scrie, după schema de mai jos, pe o foaie A4, o compunere de 150-250 de cuvinte, în care să illustrezi două particularitățile ale textului epic prin referire la fragmentul citit din romanul lui Daniel Defoe și integrând informațiile de la exercițiile 2 și 3.

Fragmentul din romanul _____	scris de _____	ilustrează caracteristicile unui text epic,
creația literară în care autorul _____		
Mai întâi, _____ ; apoi, _____		
În altă ordine de idei _____		
Prin urmare, acest fragment este ilustrativ pentru un text epic, particularizat prin _____		

Caracterizarea personajului literar

DE LA RECEPTARE...

1. Realizează portretul-robot al unui navigator, folosindu-ți experiența de lectură și selectând șase dintre caracteristicile consemnate în jurnalul unui căpitan de navă, pe care să le scrii în casete.

<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<p>Marti, 15 noiembrie</p> <p>După furtună, m-am gândit mult cum poate fi OMUL în situații-problemă:</p>	<p>ființă ambițioasă, socială, curajos, generos, optimist, agresiv, săvârat, inteligent, aspru, abia epuizat, modest, insolent, sporocor, perseverent, organos, apăsător, chibrit, delicat, încăpățânat, integru, experimentat, viclean, curajos, puternic, prietenos, glumeț, conflictual, aragant, prețios, talentat...</p>
--	---	---

2. Citește un alt fragment al textului studiat de tine, toate pânzele sus!, din care vei afla despre căpitanul vasului Penelopa. Subliniază secvențele care îți oferă informații despre personaj și justifică în 30 de cuvinte dacă acesta corespunde parțial sau total portretului-robot realizat de tine.

Pe la jumătatea lui martie 1881, corabia grecească Penelopa, încărcată vârtos cu cereale, grâu de Bărăgan, dulce, cu bobul greu, coboară găfâind pe brațul de mijloc al Dunării, către Sulina, ca să iasă în mare și să ia drumul Patrudei, la Pirou. Căpitanul ei era kir Iani Ghinis – negustor iscusit și marinier bătrân, botezat de toate furtunile arhipelagului grecesc. Numai că în această călătorie, kir Iani își cam greșise socoteliile și cu navigația, și cu negustoria. Intrată pe Dunăre la începutul lui decembrie anul trecut, Penelopa fusese prinsă de ghețuri timpuriu la Brăila și abia izbutise să se strecoare printre stânci, ca să ajungă la loc potrivit de iernare, pe canalul Măcin [...]

Căpitanul stătea el însuși la cârmă, fiindcă pe acest braț îngust și cu vânt din pupă, prielnic, dar primejdios, nu se încumeta să-și lase soarta în mâna nimănui.

Venind prilejul acum, trebuie spus despre kir Iani Ghinis că era un om pipiriu, cu un cap scofălot, cu făci lăbărțate, pline de țepi cenuși - un om pe care n-ai fi dat două parale decât n-ar fi avut ochii aceia, niște ochi mici și apropiți, dar atât de vii, încât spuneau singuri cât prețuiește stăpânul lor. Ca îmbrăcăminte, căpitanul nostru nu se deosebea cu nimic de ceilalți căpitani de barcă din arhipelag: adică purta cizme cu carâmbi scurți vărăți sub pantalonii de pânză cenușie, largi jos de un cot, dacă nu mai mult, iar la brâu strâns peste tricoul vărgat cu o curea lată, bătută cu ținte de argint. Pe timp răcoros, ca azi, această îmbrăcăminte se întregea cu o haină de postav negru, care abia ajungea la șold, ca să țină de cald fără să te facă greci în sfârșit, pe țigva cheală, lucie ca bostanul turcesc, căpitanul purta o bonetă de lână albastră, cu ciucure pufoș, fluturat de vânt - și în afară de cele arătate mai sus n-avea nimic, nici nasturi aurți, nici ancore brodate cu fir, adică niciun fel de zorzoane, și asta arăta pe adevăratul marinier, vrednic și cinstit față de meseria lui.

Dar, spre deosebire de toți căpitanii din lume, kir Iani nu fuma lulea, ci trabuc, ca lorzii și ca marii negustori, ceea ce umplea de mirare pe cei gură-cască din porturi, care nu mai văcuseră în viața lor marinier cu asemenea tabiet. Auzi comedie, căpitan să fumeze trabuc!... El însă nu ținea seama de mirarea lor, decât poate că îl privea tăfnos - și continua să pufieie cu sărg [...]

3. Marchează cu +, în grila de mai jos, numai mijloacele de caracterizare prin care se realizează portretul căpitanului de pe vasul Fenelep, iar în spațiul punctat notează trăsăturile numite sau deduse prin aceste mijloace:

caracterizare directă, perspectiva naratorului	+	iscusit,
caracterizare directă, perspectiva altor personaje		
autocaracterizare		
caracterizare indirectă		
nume		
vestimentație		
gânduri		
comportament, atitudine		
fapte		
limbaj		
relația cu ceilalți (cu semenii)		
preocupări		

4. Selectează, prin subliniere, varianta/variantele potrivită/e pentru personajul despre care ai aflat din fragmentul de mai sus:

- I. Personajul este caracterizat prin modalități de portretizare (directă/indirectă/directă și indirectă).
- II. Portretul personajului se conturează prin (dialog/descriere/opoziție cu alte personaje/sugestie/ asemănarea cu alte personaje/rememorarea unei imagini dintr-un trecut îndepărtat).
- III. Fragmentul creionează portretul moral/fizic/combinat al personajului kir Iani, dominante sunt însușirile fizice/polihice, morale/concepțiile de viață ale personajului.
- IV. În realizarea portretului se disting procedeele artistice: comparația/enumeratia/epitetul/repetiția/personificarea.
- V. Intenția autorului este de a impune cititorului respectul/admirația/disprețul/ironia/uimirea față de personajul prezentat.

... LA APLICARE

5. Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul kir Iani din textul *Toate pânzele sus!*, de Radu Tudoran. Ai în vedere grila de evaluare de mai jos, aplicabilă pentru notarea unei astfel de compuneri:

Criteriul de evaluare	Da	Nu
1. A numit două trăsături ale personajului.		
2. A prezentat două mijloace de caracterizare existente în text.		
3. A ilustrat cele două trăsături prin referințe la fragmentul dat.		
4. A evidențiat mijloace artistice de caracterizare (moduri de expunere, procedee artistice, procedee de portretizare, expresivitatea unor adjective, grupuri nominale etc.)		
5. A respectat părțile unei compuneri și regulile de redactare.		

Conceperea și înțelegerea textului oral. Fapt și opinie

DE LA RECEPTARE...

1. Accesează pe [youtube.com](https://www.youtube.com/watch?v=3m1p1p1p1p) linkul [Bookmark: Adrian Ciocianu despre Toate pânzele sus! și Corto Maltese](https://www.youtube.com/watch?v=3m1p1p1p1p). Ascultă cu atenție monologul oral și notează, în tabelul de mai jos, fapte, respectiv opinii referitoare la cele două cărți prezentate.

	Toate pânzele sus!, Radu Tudoran	Corto Maltese, Hugo Pratt
Comunicare orală	Opinii:	Fapte/Adevăruri:

2. Citește dialogul selectat din *Toate pânzele sus!*, apoi completează corespunzător enunțurile din chenar:

La cărmă, Ismail moțâia, cu nasul în busolă; cadranul se legăna ușor în lumina fravă a felinarului, care ardea ferit, în cutie.

– Bună-seara, cărmăciule! Domnul cu tine! Iise călugărul în turcește, oprindu-se alături. Ismail tresări, scos din visare [...]

– Asta ce e, flule?

– Asta?... Busolă.

– Și la ce e bună?

– Ce, dumneata nu știi? Arată drumul [...]

– Da! lumina asta de unde vine? Are busola așa putere să lumineze? [...]

– Cum să sibă lumină? Ce, este soarele sau luna?

– Dar atunci cum, cărmăciule? Ia spune-mi și mie taina, că te văd om luminat la minte [...]

– Are lampă înăuntru!

– Lampă? Ia te uită minune! Dar cum, că nu se vede?

– Nici nu trebuie să se vadă; altfel orbește ochiul. Lampa este ascunsă, uita aici, în cutie, luminează dintr-o parte, ca să vedem numai cadranul.

– Ia te uită! Și eu care ziceam că o fi la mijloc vreo taină de-a corăbierilor! Când colo, o lămpiță ca toate altele. Vezi, taică, dacă umbli în lume înveți o mulțime!

În acest dialog interlocutorii sunt: _____

Tehnica reformulării este ilustrată în replica: _____

Unul dintre interlocutori recurge la repetare pentru clarificare prin replica: _____

O opinie a călugărului este redată în enunțul: _____

Solicitarea ca act de limbaj este prezentă în secvența: _____

3. Imaginează-ți o posibilă continuare a dialogului de la exercițiul anterior. Scrie o replică a cărmaciului Ismail la afirmația *dacă umbli în lume înveți o mulțime* și o altă replică a călugărului prin care acesta oferă o justificare a respectivei afirmații.

... *Vezi, taică, dacă umbli în lume înveți o mulțime!*

4. a. Aplică grila de mai jos pentru a evalua prin calificative (Foarte bine – F.b., Bine – B., Suficient – S.) profilul de vorbitor și ascultător al unuia dintre cele două personaje ale dialogului de la exercițiul 2.

Personajul: _____

Aspecte urmărite	F.b.	B.	S.
Vorbeste și ascultă cu încredere.			
Folosește limbajul adecvat situației de comunicare.			
Își menține interesul pentru dialog.			
Își ajută interlocutorul să se lămurească.			
Intervine oportun în dialog, fără să-l întrerupă pe interlocutor.			

- b. Formulează o concluzie asupra personajului, având în vedere comportamentul acestuia în comunicare!

... LA APLICARE

5. a. Citește textul de mai jos despre busolă, integrând, unde consideri necesar, alți doi conectori pragmatice adecvați, în afara celui subliniat:

Busola clasică conține un ac magnetic care se poate roti liber.

Indiferent de poziția busolei, acul se va roti, astfel încât să indice direcția către Polul Nord. Câmpul magnetic terestru exercită un cuplu de forțe asupra acului busolei care, în consecință, se va roti pentru a indica Nordul. Rotind busola, astfel încât punctul notat cu N (Nord) să se afle în direcția acului, vom afla nordul cât și celelalte direcții. Astfel, dacă dorim să mergem spre Nord de exemplu, însă nu ne putem ghida după soare sau stele pentru că este o zi cetoasă, vom putea folosi în schimb o busolă ce ne va indica, oricând și oriunde, Nordul magnetic al Pământului.

[www.gimnaziu.info]

- b. Scrie, pe o foaie A4, un dialog de 8-10 replici despre navigație, în care vei folosi experiența ta de lectură și vei integra informațiile despre busolă din textul de mai sus.

Verbul. Verbe predicative, verbe auxiliare, verbe copulative

DE LA EXERSARE...

1. Joc gramatical! Reconstituie calea corabiei până la insulă, unind verbele care au numai valoare predicativă:

- a se orienta
- a costa
- a pluti
- a se face
- a ajunge
- a rămâne
- a părea
- a înfrunța
- a ieși
- a se izbi
- a se scufunda
- a avea
- a deveni
- a salva
- a vrea
- a însemna
- a exista
- a merge
- a aduce
- a fi
- a direcționa

2. Bifează valoarea verbului subliniat pentru fiecare dintre construcțiile de mai jos:

	copulativ	auxiliar	predicativ
I. <u>am</u> zărit niște oameni			
II. Totul <u>părea</u> foarte straniu			
III. <u>ieși</u> la suprafață			
IV. <u>era</u> prin preajmă			
V. Corabia <u>o-ar</u> rămâne tot o jucărie...			
VI. ... <u>aveți</u> experiență, iar eu nu <u>am</u>			
VII. <u>erau</u> puse pe joc			
VIII. <u>Are</u> să se ratească.			
IX. Fiecare <u>are</u> un ideal.			

3. Completează spațiile punctate, pentru a obține expresii uzuale în limba română, cu unul dintre verbele:

a fi, a rămâne, a ajunge, a se face.

..... gândul la ceva

..... în stare

..... la sapă de lemn

..... luntre și punte

..... pe mâini bune

..... pe gânduri

..... stăpân pe ceva

..... de acord

..... în floarea vârstei

4. Subliniază cu roșu verbele predicative și cu verde pe cele copulative identificate în fragmentul unui text argumentativ realizat de un elev:

În primul rând, atunci când călătorim într-o anumită zonă, suntem interesați să vedem și să înțelegem cele mai cunoscute monumente, clădiri sau locașuri de cultură. Aceste spații păstrătoare de simboluri dau valoare culturală locurilor pe care le vedem și rămân puncte de atracție pentru toți turiștii care ajung acolo. Regiunea devine, astfel, cunoscută în lume prin aceste puncte reprezentative ale sale.

(www.liceunet.ro)

5. Completează corespunzător propozițiile, astfel încât verbele să aibă valorile indicate între paranteze:

Ex.: De curând tânărul a ieșit	(verb copulativ)	marinat
	(verb predicativ)	din port
• Busolele au _____		(verb auxiliar)
_____		(verb predicativ)
• Vasul avariat a rămas _____		(verb predicativ)
_____		(verb copulativ)
• Pentru ei navigatorul a însemnat _____		(verb predicativ)
_____		(verb copulativ)
• Cu toate acestea, corabia a ajuns _____		(verb predicativ)
_____		(verb copulativ)
• Toți membrii echipajului vor _____		(verb predicativ)
_____		(verb auxiliar)

6. Subliniază forma corectă a verbelor folosite cu valoare copulativă:

Să *fi*/Să *fi* mai atent la busolă!

Insula nu pare a *fi*/a *fi* un loc primejdios.

Curând va *deveni*/va *deveni* ofițer de marină.

Farul înseamnă/însemnează salvarea pentru navigator.

Ve *rămâne*/va *rămâne* același cărmaci vigilent.

Așa va *pare*/va *pare* mai interesant traseul.

... LA COMUNICARE CREATIVĂ

7. Alege una dintre cerințele de mai jos pentru a o rezolva, iar produsul obținut adaugă-l la portofoliul tău.

- I. Creează jocuri de cuvinte obținute prin folosirea, în același enunț, a unui verb cu valoare predicativă și copulativă. Integrează astfel, în 5-8 enunțuri, următoarele verbe: a *fi*, a *rămâne*, a *ieși*, a *însemna*.
Ex.: Cine aici este cu tine este ca tine. Ca să ieși mai luminat, ieși din loc întunecat!
- II. Scrie textul unei reclame pentru o zonă turistică preferată de tine. Integrează în conținutul textului verbele a *fi* și a *ajunge*, astfel încât să aibă valoare predicativă și copulativă.
- III. Realizează o caracterizare sumară (8-10 rânduri) a personajului preferat (literatură sau film), în care să integrezi verbele a *fi*, a *avea* și a *vrea* cu dublă valoare morfologică, predicativă și auxiliară.
- IV. Aicătulește câte trei definiții expresive (Construiește comparații, personificări, epitete, enumerații.) ale călătoriei și călătorului, folosind verbele a *fi*, a *însemna*, a *pare* cu valoare copulativă. Pentru oricare cerință aleasă, poți adăuga textelor imagini sugestive (desene, simboluri, colaje).

Modurile verbale. Modul indicativ. Modul imperativ. Modul conjunctiv. Modul condițional-optativ

DE LA EXERSARE...

1. Bifează enunțurile în care *a fi* este folosit cu valoare de verb auxiliar și precizează modul verbelor în construcția cărora este utilizat acesta:

- Nu ar fi crezut așa ceva..... Să fi venit mai repede, rezolvau problema.
- Numai dacă ar fi adevărat ce povestește!..... În luna august el va fi plecat de acasă?
- Vaporul va fi curând în port..... Vei primi răspunsul după ce fratele tău va fi plecat spre gară.

2. A. Înlocuiește, notând în spațiile punctate, verbele la modul infinitiv:

a. cu forme ale conjunctivului

„Viața nu înseamnă a trăi, ci a ști pentru ce trăiești.”

Avem onoarea a vă face cunoscut rezultatul selecției.

„Nu omiteți a menționa adresa instituției.”

b. cu forme ale imperativului

„A nu se apleca în afară!”

„A nu se urca prin față!”

„Rugăm a se circula pe dreapta!”

B. Notează în casetele de mai sus actul de limbaj (*a afirma, a solicita, a recomanda, a promite, a felicita, a declara, a mulțumi, a informa*) căruia îi corespunde fiecare enunț.

3. Scrie în spațiul punctat forma corespunzătoare a verbelor indicate între paranteze, pentru a reconstitui fragmentul din textul epic:

(*A fi* – indicativ, imperfect) oboșiți și flămânzi, larba înaltă, deasă și înflorită ne punea la îndemână un așternut moale și răcoros; părul din vale părea că ne (*a întreba* – indicativ, prezent) dacă nu ni-i sete; noi însă (*a fi* – condițional-optativ, perfect) mult mai bucuroși (*a întreba* – conjunctiv, perfect) cineva dacă nu ni-i foame; și acest cineva nu putea fi, pentru moment, decât bătrânul sibastru; dar fiindcă el nici (*a nu se gândi* – indicativ, imperfect) la așa ceva, dascălul Alecu se hotărî să fie tălmăciul nostru pe lângă curvioșia sa.

— Până una-alta, părinte, (*a zice* – indicativ, perfect simplu) el, dacă ai ceva, (*a da* – imperativ)-ne să mâncăm. Suntem hămesiiți de foame și căzuți de osteneală.

Cam așa ceva trebuie (*a se petrece* – conjunctiv, perfect) între Esav și Iacov. Și dacă dascălul Alecu, în minutul acela, (*a avea* – condițional-optativ, perfect) de vânzare vreun drept de primogenitură, i-ar fi dat foarte bucuros pentru o coajă de pâine și o foaie de ceapă.

— D-apoi ce să vă dăm, păcatele noastre, răspunse cu o smerită milogire bietul călugăr; noi singuri, și (*a nu avea* – indicativ, prezent) ce mânca pe locurile aistea.

(Calistrat Hogea, *Pe drumuri de munte*)

4. Scrie în prima coloană verbele identificate în afirmațiile date și analizează-le conform tabelului de mai jos:

- Oriunde te duci, du-te cu toată inima. (Confucius – gânditor chinez)
- Dacă am cunoaște toate dificultățile ce ne așteaptă de-a lungul unei călătorii, nu am mai pleca deloc de acasă. (Dan Rather – jurnalist american)
- Un călător înțelept nu-și va disprețui niciodată țara din care provine. (William Hazlitt – lingvist și filosof englez)

verbul	felul	modul	timpul	persoana	numărul

5. Citește cu atenție textul următor, apoi scrie răspunsul pentru fiecare cerință:

Pe la 1600 și ceva, dacă cineva și-ar fi sumețit privirea peste dealurile mângăiețe de dincolo de Vaslui, ar fi putut zări la o aruncătură de ochi două siluete mergând aplecate sub suflarea neostoită a crivățului de la Crâm. Prima siluetă era înaltă. Ciupită de vânt, cu nasul corolat și urechile clăpăuge ascunse sub pletele proaspăt rețesate. A doua siluetă părea mai scundă, dar la o iscodire mai atentă se vădea a fi un tânăr extraordinar de înalt, cu picioarele răschirate, pistruiat, cu părul căneșu și cu un ochi hoțoman care ar fi făcut să tremure orice femeiușcă mai slabă în vârtute. După veșmânt, ai fi socotit că sunt călugări benedictini, numai că pe cap purtau bască. Mergeau iuțit, înturnându-și din când în când capul cu grijire. Când ajunseră în Văioaga Ursului, făcură popas.

– Precucioase Metodiu, grăi cel tânăr cu sfială, dar nu fără o zâmbire scurtă în colțul gurii, îi fi și matale ostenit de atâta cale. Să stăm oarecă întru Domnul.

Domnul a dat, domnul a luat! – oftă cel bătrân, așezându-și ciolanele turcești. Fiule, urmă el scoțând de mâncare, să dăm trupului ce-i ai trupului, căci fără dânsul sufletul este egal cu zero. Ia și îmbucă!

Prânzul fu simplu: două frunze de măcriș, trei prune uscate, un bot de mămăligă rece, o ceapă și-un leure prins la repezeală. Dar, pe când se ospătau ei năițând în gând mulțămire Atoatefăcătorului, numai ce se auzi un tropot crescând pe vale și, cât ai bate o dată din palme, Văioaga Ursului se umplu de chiot.

(Ioan Groșan, *O sută de ani de zile la Porțile Orientului*)

a. Transcrie, din ultimul paragraf, verbele la timpul perfect simplu, apoi precizează rolul lor în textul narativ.

b. Precizează modul și timpul primelor două verbe din textul dat.

c. Selectează din prima replică un verb la modul conjunctiv, iar din cea de-a doua, un verb predicativ și unul copulativ.

d. Transcrie două verbe care se abat de la formele limbii standard.

e. Scrie formele de indicativ mai-mult-ca perfect și conjunctiv perfect ale următoarelor verbe, respectând persoana și numărul.

părea _____ *purtau* _____
se vădea _____ *nu voia* _____
ar fi făcut _____ *ia!* _____
să tremure _____

f. Bifează varianta corectă pentru verbele subliniate în structurile selectate din text:

	verb predicativ	verb copulativ	verb auxiliar
A doua silvetă <u>părea</u> mai scundă ...			
După veșmânt, <u>ar fi socotit</u> ...			
<u>Îi fi</u> și matale ostent ...			
Domnul <u>a dat</u> ...			
Când <u>ajunseră</u> în Văioaga Ursului ...			

g. Alcătuieste enunțuri în care fiecare dintre verbele de la exercițiul anterior să aibă o altă valoare morfologică decât cea din text, pe care o vei preciza.

6. Subliniază forma corectă a verbului din fiecare enunț:

Imaginea precedă/ precede textul.
 Agreem/ Agreem călătoriile cu trenul.
 Când fitoți/ faceți excursia la munte?
 Nouă nu ne-er displăcea/ displace o călătorie cu vaporul.
 Căpitanul bănuiește/ bănuie că va fi furtună.
 Vapoarele trebuieesc/ trebuie să revină în port.

Sperăm ca toți călătorii să aibe/ aibă o zi bună.
 Zi/ Zi incotro ne îndreptăm!
 Să ști/ ști că mi-ar fi plăcut să fi/ să fi venit vacanța mai devreme.
 E bine să fi/ să fi atent la detaliiile traseului.
 Nu te du / Nu te duce unde nu simți chemarea.

Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale. Posibilități combinatorii ale verbului

DE LA EXERSARE...

1. Recitește textul de la exercițiul 5, pagina 59, apoi asociază termenii din cele două coloane pentru a reface construcțiile din acest text:

două siluete
urechile ciobănușe
se vădea
urmă ei
un tropot
un iepure
a fi un tândr

scoțând de mîncare
prins
mergînd
răpit
ascunse
crescînd

2. Rescrie, în casete, verbele la gerunziu din construcțiile de la ex.1, apoi notează formele de infinitiv prezent și perfect ale acestora.

3. a. Marchează, prin încercuire cu roșu, verbele care s-au format prin derivare:
înota, îndrepta, reciti, reduce, reprezenta, prelua, prefera, preambala, dezaburi, dezbate.
- b. Scrie, pentru verbele selectate anterior, formele de gerunziu, iar pentru celelalte, formele de participiu.

4. Bifează cu roșu enunțurile în care participiul este parte componentă a unei forme verbale și cu verde, pe cele în care este utilizat sintactic (adjectiv participial):

☐ Au străbătut multe poteci prin pădure.	☐ Traseul acela părea nestrăbătut de mult timp.
☐ Dacă nu venea ploaia, ar fi străbătut câmpia.	☐ După ce vor fi străbătut valea, vor vedea casele localnicilor.
☐ Drumul străbătut părea o linie nefârșită.	☐ E mai ușor să urmezi un traseu străbătut, dar mai greu să cunoști aventura.
☐ Să fi străbătut muntele, tot nu îi mulțumea pe ai săi.	

5. Bifează, în grila de mai jos, funcțiile sintactice ale verbelor la forme nepersonale din enunțurile următoare:

a) Se poate călători cu trenul pe acest traseu.	f) Pînă a se trezi el din somn au plecat toți din casă.
b) A călători înseamnă a descoperi treptat lumea.	g) Călătorul aude tunănd în vale.
c) S-a limitat mereu la a citi rezumatul romanelor.	h) Pe cărarea îngustă, ceilalți veneau alergînd de teama ursului.
d) Citește discursul fără a respecta intonația.	i) Pe malul mării toți admirau soarele răsărînd.
e) Nu mai poate scrie în jurnal.	

- j) Ieșind repede din casă, a uitat umbrela.
 k) Abia intrând în pădure, au dat de umbre deasă.
 l) Ne-a vorbit despre un roman citit de curând.
 m) Oceanul este liniștit de trei zile.
 n) Familia lui a ajuns de învidiat.
 o) Este ușor de citit, când ești pasionat de lectură.
- p) Corabia mai are de parcurs 30 de mile.
 q) Săptămânal mergem la pescuit.
 r) O foaie de parcurs este necesară la fiecare cursă a camionului.
 s) Încă nu s-a apucat de citit.

	infinitiv	gerunziu	participiu	supin
subiect	v			
nume predicativ				
atribut				
complement direct				
complement prepozițional				
complement circumstanțial de mod				
complement circumstanțial de timp				
complement circumstanțial de cauză				
complement circumstanțial de scop				

6. Încercuiește formele verbale corecte:

- ne mai vorbind/nemaivorbind;
 educându-mi-l/educându-mi-l/educându-mi;
 creind/creînd/creând;
 a se sfii/a se sfii/a se sf;
 a suspicioana/a suspecta;
 a tace/a tăcea;
- a ști/a ști;
 neștînd/neștînd/ne ștînd;
 a binecuvînta/a bine cuvînta/a bine-cuvînta;
 a updata/a up-data/a abdata;
 a clicia/a clica/a cika.

7. Completează spațiul punctat cu secvențele de mai jos pentru a forma locuțiuni verbale:

- a da:
- a lăsa:
- a scoate:
- a (se) bate:
- a ține:

sfot

de veste

peste picior

din pepeni

în duel

la rost

locul

de știre

ominte

la ochi

peri albi

... LA COMUNICARE CREATIVĂ

8. Scrie pentru blogul școlii un text, de 8-10 rânduri, cu titlul *Vorba și verbul...* în care atragi atenția asupra folosirii incorecte a unor forme verbale în comunicarea orală/scrisă (ex. *taceți*, în loc de *tăceți*; *Nu du*, în loc de *Nu duceți*).

Substantivul – actualizare

DE LA EXERSARE...

1. Observă regula și completează cu încă patru termeni fiecare serie de substantive:

degetei, băieton, fotbalist, dergust, _____

floare-de-colt, bunăvoință, _____

tineret, multime, tuftă, _____

Ciguta, Baia Mare, _____

2. Stabilește felul substantivelor, completând în spațiul punctat din prima coloană cifra corespunzătoare din coloana a doua:

..... *oplituțe*

..... *minirobot*

..... *agerime*

..... *buchet*

..... *ex-ministru*

..... *aină*

1. derivat cu sufix

2. defectiv de plural

3. compus cu prefixoid

4. derivat cu prefix

5. defectiv de singular

6. propriu

7. colectiv

3. Subliniază substantivele provenite din alte părți de vorbire și notează în casete numele respectivei părți de vorbire:

• *Unde merge mia, merge și suta.* _____

• *Deșteptul învață pe cheltuiala prostului.* _____

• *Râsul și plânsul lui erau inconfundabile.* _____

• *Casa avea un intrând umbrat de doi castani.* _____

4. Subliniază, în fragmentul din *Toate pânzele sus!*, cu verde substantivele articulate cu articol hotărât, cu albastru, pe cele cu articol nehotărât și cu roșu, pe cele nearticulate.

„De aici înainte erau în mâna sorții, nimeni n-ar mai fi putut face nimic, nu rămânea decât să aștepte sfârșitul. A încerca să ridici o pânză acum însemna s-o dai în făpi vântului [...].”

Ancora de furtună e alcătuită dintr-un sac lung, deschis la amândouă capetele ca un burian, făcut din cea mai grosă pânză de vele și atât de mare, încât ar putea cuprinde întreaga centură a corabiei. La unul din capete are un cerc de fier pe care îl ține căscat și de acest inel se leagă, în labă de găscă, o parâmă sau un cablu de oțel, lung de câteva zeci de metri. Când o corabie nu mai poate nici manevra, nici arunca ancora, și valurile o sucesc în toate chipurile punând-o de-a latul pe creste, de unde nu mai e mult până a se răsturna, singura scăpare rămâne acest sac. Aruncat peste bord, el se umple cu apă, se îngreuează, și astfel cablul, care cu celălalt cap e legat la prova, întoarce etrava în vânt și frânează în chip simțitor goana corabiei.”

5. Încercuiește A, dacă afirmația este adevărată, sau F, dacă este falsă:

- A F În structura *Întreaga sestre a corbiei*, sunt subliniate un articol hotărât și un articol posesiv.
 A F Între substantivele *un cablu și ancorei* poate fi utilizat articolul posesiv *al*.
 A F Substantivul *flor* poate fi înlocuit, în contextul dat, cu pluralul *flori*, păstrându-și sensul.
 A F Structura *cablu de oțel* conține un substantiv care poate fi folosit la plural cu forma *oțeluri* sau *oțeli*.
 A F Nu există articol posesiv în enunțul: *A încerca să ridici o pânză acum înseamnă s-o dai în făși vântului*.

6. Bifează substantivele scrise corect (cf. DOOM 2), apoi corectează cu albastru celelalte forme:

☐ computer	☐ cuvânt cheie
☐ badminton	☐ proces-verbal
☐ designer	☐ bloc-turm
☐ ling	☐ lungmetraj
☐ spici	☐ non-violentă
☐ show-ul	☐ crâmb-bun
☐ weekend-ul	☐ Oceanul Înghețat De Nord
☐ hobbyuri	☐ Baia Mare
☐ trenduri	☐ Râia iepurii

7. Scrie sinonime potrivite pentru următoarele locuțiuni substantivale, apoi alcătulește câte un enunț cu fiecare dintre aceste grupuri de cuvinte:

deschizător de drumuri

punct de vedere

bătăie de cap

bătăie de joc

păreră de rău

pineră de minte

luare în rău

luare-aminte

tragere de inimă

băgare de seamă

8. Încercuiește A, dacă afirmația este adevărată, sau F, dacă este falsă:

- A F Valorile de caz ale unui substantiv pot fi recunoscute din raporturile cu alte componente ale unui enunț.
 A F Cazurile acuzativ, genitiv și dativ pot fi impuse de diferite prepoziții.
 A F În cazul dativ, substantivul poate fi complement direct.
 A F Substantivul cu funcție de atribut poate fi în cazurile: nominativ, acuzativ, dativ, genitiv.
 A F Nominativul este cazul în care substantivul poate fi numai subiect al propoziției.
 A F Un substantiv nu poate avea forme identice la genitiv și dativ.
 A F Un substantiv poate avea forme identice la nominativ și vocativ.
 A F Vocativul este cazul adresării și nu îndeplinește funcție sintactică.

9. Bifează enunțurile în care substantivul *călătorii* (sg. *călătorie*) este folosit în cazul nominativ sau acuzativ:

- Nu știe prețul acestei călătorii.
- Vorbește numai de călătorii prin Europa.
- Îmi plac aceste călătorii prin satele românești.
- Experiențele lui sunt rodul numeroaselor călătorii în străinătate.
- În luna august va face două călătorii în Asia.
- Înaintea oricărei călătorii, informează-te asupra locului!
- Are multe amintiri grație unor lungi călătorii cu trenul.
- Lecturile devin nepuizabile călătorii în spațiu și timp.

10. Scrie în prima coloană substantivele subliniate în textul dat și analizează-le conform tabelului de mai jos:

„Singurul lucru demn pentru un fiu de pescar din Săruna ar fi fost s-o taie fără întârziere în largul mării și să se înroleze în flotă lui Lambros Katsonis.

De 20 de ani corăbii lui atacau fără cruțare armata marelui Gazi Hasan, slăbind Imperiul și dând speranțe grecilor și celorlalte neamuri, printre care se numărau și vlahii din orașul Săruna. Două lucruri s-ar fi rezolvat dacă ar fi fost un fiu cumsecade: jzia s-ar fi micșorat cu un cap de om, iar ziua eliberării de sub turci ar fi fost mai aproape.”

(Doina Rusti, *Manuscrisul fanariot*)

substantivul	felul	genul	numărul	articulat/ nearticulat	cazul	funcția sintactică

11. Alege, prin încercuire, varianta corectă:

- I. În enunțul *Pădurea a bătut-o bruma*, substantivele sunt, în ordine, în cazurile:
 - a. nominativ, acuzativ; b. acuzativ, nominativ; c. nominativ, nominativ.
- II. Substantivul subliniat din enunțul *Acestea par altora lucruri fără importanță*, are funcție sintactică de:
 - a. subiect; b. complement direct; c. nume predicativ.
- III. Sunt numai prepoziții care impun cazul dativ în serie:
 - a. *contra, grație, conform, aiudoma, asupra*; b. *contrar, grație, conform, aiudoma, potrivit, contra*;
 - c. *contrar, grație, conform, aiudoma, potrivit, asemenea*.
- IV. Substantivul în dativ cu funcție sintactică de complement indirect se află în enunțul:
 - a. *Bravo cîntarilor pasionați!*; b. *Opiniile lor sunt contrar așteptărilor*;
 - c. *L-a emoționat discursul profesorului*.

- V. Substantivul *șansă* este complement prepozițional în enunțul:
 a. *Expediția are șansă de reușită.* b. *Ce șansă i s-a oferit!* c. *Se bazează pe șansă.*
- VI. Substantivul din enunțul *Plânge de frică.*, are funcția sintactică de:
 a. subiect; b. complement circumstanțial de cauză; c. complement prepozițional.
- VII. Există un substantiv în vocativ în enunțul:
 a. *Colegul lui, Andrei Vasilescu, scrie altă compunere.*; b. *Scrie, Andrei, altă compunere!*;
 c. *Scrie Andrei altă compunere.*
- VIII. Forma de vocativ este corectă în varianta:
 a. *copile/ copilo!*; b. *copilule!*; c. *copile/ copilule!*
- IX. În genitiv-dativ substantivul *tata* poate avea formele:
 a. *tatei/ tatălui/ lui tata*; b. *totălu/ tatei*; c. *lui tata/ tatei.*

12. Încercuiește formele corecte:

- *acestei fete ale/ a/ alor vecinilor*
- *grație succesului și a șanse!* / *grație succesului și șanse!*
- *bunăvoinții/bunăvoinței/ bunăvoinți*
- *a bună-credinței/ a bune-credinței/ a bune-credințe*
- *teritoriul Noii Zeelandă/ Noii Zeelande/ Noua Zeelande!*
- *gustul căpșunelor/ căpșunilor*
- *valorile soartei/ sorții*
- *Muzeul de istorie a Bucureștilor/ Muzeul de istorie al Bucureștilor!*
- *în jurul curții și a/ al grădinii*
- *contra curentilor și valorilor/ contra curenților și a valorilor*

... LA COMUNICARE CREATIVĂ

13. Alcătuieste o listă de 6-8 titluri de texte epice în construcția cărora se află substantive comune sau proprii formate cu sufixe diminutive (ex.: *Fetța cu chibriturile*, Hans Christian Andersen). Creează pentru fiecare câte o ghicitoare, apoi organizează un concurs de ghicitori alături de colegii tăi.

14. Alege una dintre variantele de mai jos sau propune tu o altă variantă: *pasionatul de filme SF/ matematică/muzică/gadgeturi/fotografie digitală/caricaturi...*

Reprezintă grafic, pe o foaie A4, portretul-robot și adaugă imaginii 6-8 substantive care să exprime trăsături de caracter esențiale pentru cel ales de tine.

Recapitulare

Citește cu atenție cele două texte, apoi rezolvă cerințele:

Când răsărea soarele și întindea un văl de aur pe fața oceanului, mă coboram degrabă pe malul nisipos și mă aruncam în valuri. Răcoarea lor mă pătrundea și îmi cauza o mulțămire nespusă; mișcarea lor mă legăna ca pe un copil în brațele mamei sale. Însă, deși câteodată îmi treceau pe deasupra capului valuri mari și mă făceau să înghit fără voie apă amară și sărată, deși altă dată ele, zdrobindu-se chiar în pieptul meu, îmi frângeau șalele și mă da peste cap, aceste mici întâmplări adăugesu o nouă mulțumire petrecerii mele de înotător.

Într-o zi însă, marea fiind liniștită și limpede, mă depărtați de mal mai mult decât obicinuit, înotând pe spinare fără a vedea încotro mă îndreptam, căci ochii mei, țintți pe bolta cerească, admirau formele fantastice ale norilor.

Deodată capul meu se ciocni de un alt cap ce venea spre mal, și carambolul fu atât de tare, încât mă cufundați amepit, până ce atinsei fundul. Fînd însă că nu aveam gust nicidecum de a rămănea acolo, mă izbii puternic în sus, și într-o clipă păru în fața apei, boldind ochii de giur împrejur cu oarecare spaimă. Atunci văzui chiar lângă mine, ieșind din mare, capul cu care mă ciocnisem și care era dreapta proprietate a unui tănăr englez.

Ne uitărăm unul la altul cu multă mirare și puțină mânie și, închinându-ne apoi ca într-un salon, legărăm o convorbire foarte interesantă între noi:

- Frumos carambol am făcut împreună! Oceanul a slujit de biliard și capetele noastre de bile.
- O! Ies.
- Te-am lovit tare?
- O! Ies.
- Îmi pare foarte rău. Te-ai cufundat adânc?
- O! Ies, până la fund.
- Ca și mine; și ai înghitit ceva apă sărată?
- O! Ies, ca vro două litre.
- Și eu nu mai puțin. Ești englez, domnule?
- O! Ies; dar d-ta?
- Român!
- De la Roma?
- Ba de la Moldova.
- Hou!

Trebuie să fac aici o observare. În convorbirea englezilor cuvântul afirmativ O! Ies! (ajja) și exclamarea hou! joacă un rol foarte mare; ele corespund cu caracteristicul ihî și cu poznașul elei al românilor.

După această scurtă convorbire, englezul și eu plecarăm către mal, înotând unul lângă altul, și, pîn-a nu ajunge, tovarășul meu zise:

- M-am scaldat astă-primăvară la Cadix în Marea Mediterană și m-am înecat de două ori...
- Și n-ai murit niciodată?
- Nu.
- Bravo! Ești tare la viață.

Englezul meu începu a râde cu mulțumire și mă întrebă de cunoșteam Cadix.

– Nu-l cunosc încă, îi răspunsei; dar am de gând a pleca din Biaritz peste trei zile, pentru ca să întreprind un voiaj în Spania.

– Hov!... Ai de gând să mergi în Spania?

– Dar am de mult dorința de a vedea această țară plină de minuni.

Englezul se opri puțin, înotând pe loc, și îmi zise:

– Domnule, am făcut cunoștință împreună prin un chip neobicinuit, lovindu-ne în capete și înecându-ne pe glumătate, pân-a nu ne vedea la față. Toate aceste împrejurări mă fac a dori cunoștința d-tale mai de aproape și mă îndeamnă a te ruga să-mi dai voie ca să te întovărășesc în călătoria d-tale.

Această propunere neașteptată mă făcu și pe mine să mă opresc în loc și să arunc un hov englezesc.

(Vasile Alecsandri, *Călătorie în Africa*)

1. Scrie cinci cuvinte care nu respectă normele limbii standard și precizează forma literară a acestora.

2. Precizează, într-un enunț scris, care sunt personajele și care este originea acestora.

3. Indică tipul de narator al textului, justificând afirmația cu o secvență semnificativă transcrisă din text.

4. Subliniază cu verde un enunț care face parte dintr-un pasaj descriptiv al textului.

5. Numește două trăsături de caracter ale călătorului român și precizează mijloacele de caracterizare prin care sunt evidențiate acestea.

6. Redactează, pe o foaie A4, în 80-100 de cuvinte, rezumatul textului citit.

7. Ilustrează două particularități ale textului epic prezente în textul citit.

8. Scrie, pe o foaie A4, o compunere de minimum 100 de cuvinte în care să caracterizezi unul dintre personajele din text. Ai în vedere grila de evaluare a acestui tip de compunere, de la pagina 52.
9. a. Recitește dialogul dintre cele două personaje, apoi evaluează profilul de vorbitor și ascultător al englezului, după grila de mai jos. Justifică calificativele acordate.

Aspecte urmărite	F.b.	B.	S.
Vorbește și ascultă cu încredere.			
Folosește limbajul adecvat situației de comunicare.			
Își menține interesul pentru dialog.			
Își ajută interlocutorul să se lămurească.			
Intervine oportun în dialog, fără să-l întrerupă pe interlocutor.			

- b. Formulează, în scris, o concluzie asupra personajului, având în vedere comportamentul acestuia în comunicare:

10. Transcrie, din primul paragraf, două verbe la moduri diferite, apoi precizează timpul și persoana fiecăruia.

11. Transformă enunțul, înlocuind prima formă verbală cu prezentul modului condițional-optativ, iar a doua, cu prezentul conjunctivului: Dar am de mult dorința de a vedea această țară plină de minuni.

12. Bifează varianta corectă pentru verbele subliniate în structurile selectate din text:

	verb predicativ	verb copulativ	verb auxiliar
<i>pân-a nu ajunge, tovarășul meu zise...</i>			
<i>Esti tare la viață!</i>			
<i>Te-am lăsat tare?</i>			
<i>am de mult dorința</i>			
<i>nu aveam gust nicidecum de a rămânea acolo</i>			
<i>văzur chiar lângă mine, ieșind din mare, copul...</i>			

13. Recitește fragmentul din chenar, apoi răspunde cerințelor de mai jos:

a) Precizează modul și timpul pentru primul și ultimul verb din text: _____

b) Indică modul și funcția sintactică a următoarelor verbe: *lovindu-ne, a nu ne vedea, a ruga*.

c) Transcrie o locuțiune verbală și precizează verbul echivalent.

d) Precizează cazul și funcția sintactică a substantivelor: *englezul, domnule, cunoștința*.

14. Scrie câte un enunț în care substantivul propriu *Spania* să fie atribuit în cazurile:

nominativ _____

genitiv _____

acuzativ _____

dativ _____

15. Transcrie textul, corectând greșelile identificate:

Cei doi străini au făcut cunoștință într-o situație ne mai întâlnită. Fiecare se așii să îl întrebe pe celălalt dacă dorește al însoții pe malul din spre sud a apei.

16. Scrie cinci locuțiuni verbale și cinci locuțiuni substantivale care conțin prepoziția *de*.

Evaluare

Țimp de lucru: 50 de minute.
Vei primi 10 puncte din oficiu.

Citește, cu atenție, textul următor:

Omul înalt, uscățiv și slab, să tot fi avut vreo patruzeci de ani, era aiidoma unui cui lung cu floarea lată; într-adevăr, capul lui era mare, masiv, fruntea înaltă, nasul prelung, gura mare, bărbia foarte arcuită. Ochi i se ascundeau îndărătul unor enormi ochelari rotunzi și privirea părea să aibă nehotărârea caracteristică nyctelopilor⁶. Fizionomia era a unui om inteligent și vesel; n-avea aerul aspru al personajelor grave care nu râd niciodată, din principiu, și care-și ascund năstătură sub o mască serioasă. Nici vorbă de așa ceva [...]

Nu-și explicau prezența acestui străin pe puntea Duncon-ului...

– Domnule, spuse atunci lordul Glenarvan, cu cine am onoarea să vorbesc?

Cu Jacques-Eliacin-François-Marie Paganel, secretarul Societății de geografie din Paris, membru corespondent al societăților din Berlin, Bombay, Darmstadt, Lipica, Londra, Petersburg, Viena, New York, membru onorific al Institutului regal de geografie și etnografie din Indiile Orientale, care, după ce a petrecut douăzeci de ani din viață făcând geografie de cabinet, a vrut să intre în știința militantă și se îndreaptă spre India, pentru a stabili legături între descoperirile marilor călători [...]

La 3 septembrie, Paganel începu să-și adune bagajele pentru apropiata lui debarcare. Duncon înainta printre insulele Capului Verde, trecu prin fața insulei Sâni – un adevărat mormânt de nisip, sterc și părăsit – și după ce merse prin dreptul unor mari bancuri de corali, lăsă pieziș în urmă insule Sfântul Iacob. Aceasta este străbătută de la nord la sud de un lanț de munți de bazalt, care se termină cu două vârfuri mai înalte. John Mangles intră apoi în golful țărilor Villa-Fraia și ancoră în curând în afara orașului. Vremea era îngrozitoare și bătaia valurilor foarte violentă, deși golful era apărat de vânturile din larg. Ploaia cădea cu găleata și abia se putea vedea orașul, așezat pe un podiș în formă de terasă și rezemat de niște stânci vulcanice, înalte de trei sute de picioare. Înfrățirea insulei, prin perdeaua deasă de ploaie, era tristă, descurajantă.

Lady Helena nu-și putu realiza proiectul de a vizita orașul; încărcarea cărbunelui se făcea cu destulă greutate. Pasagerii Duncon-ului se văzură siliți să stea sub duneții, în timp ce marea și cerul se amestecau într-un talmeș-balmeș de nedescris. Problema vremii era, frește, la ordinea zilei, în convorbirile de pe bord. Fiecare își spunea părerea, afară de maior, care ar fi asistat și la potopul cel mare cu o totală nepăsare. Paganel când cobora, când urca dând mereu din cap.

– Parc-ar face dinadins, spunea el.

– E clar, răspunse Glenarvan, că elementele naturii vi se arată potrivnic.

– Eu le voi înfrânge totuși.

– Nu puteți înfrunța o ploaie ca asta, spuse lady Helena.

– Nu, doamnă, fii fără grijă. Mă tem numai pentru bagaje și pentru instrumente. Toate s-ar strica.

– Numai debarcarea e de temut, reluă Glenarvan. Odată ce veți fi la Villa-Fraia, veți găsi unde să stați; frește o locuință nu prea curată, în tovărășia maimuțelor și a porcilor; relațiile cu ei nu sunt totdeauna plăcute. Dar un călător nu se uită la asemenea fleacuri. Și, înainte de toate, trebuia să nădărdim că în șapte-opt luni vă veți îmbarca pentru Europa.

– Șapte sau opt luni exclamă Faganel.

– Cel puțin, insulele Capului Verde nu sunt prea des vizitate de vapoare în perioada anotimpului ploios. Dar veți putea folosi timpul liber în chip util. Arhipelagul e încă puțin cunoscut; mai e încă mult de făcut în materie de climatologie, de etnografie, de hipsometrie.”

(Jules Verne, Copiii căpitanului Grant)

* *myctologie* - afecțiune a ochiului din cauza căreia bolnavul nu distinge bine lucrurile decât la o lumină slabă sau în timpul nopții

* *hipsometrie* - ramură a geodeziei care se ocupă cu măsurarea înălțimilor, a reliefului, respectiv, a adâncimilor mărilor și oceanelor

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

A. (30 de puncte)

1. Transcrie numai enunțurile corecte, referitoare la conținutul textului dat:

- A. Omul înalt și uscățiv este secretarul Societății de geografie din Paris.
- B. Pe 3 septembrie Faganel se îmbarcă pe vasul Duncon.
- C. Insulele Capului Verde le oferă pasagerilor o imagine captivantă.
- D. Pasagerii vasului Duncon sunt preocupați de starea vremii.
- E. În anotimpul ploios insulele Capului Verde sunt des explorate de navigatori.
- F. Vasul a ancorat în golful Villa-Praia, pe o vreme ploioasă.

6 puncte

2. Precizează, într-un enunț, o trăsătură de caracter a unuia dintre personajele care participă la dialog și mijlocul de caracterizare identificat.

6 puncte

3. Indică tipul de narator al textului, justificând afirmația cu o secvență semnificativă din text.

6 puncte

4. Transcrie un enunț care face parte dintr-un pasaj descriptiv al textului.

6 puncte

5. Ilustrează două particularitățile ale textului epic prezente în textul citit.

6 puncte

B. (30 de puncte)

6. Scrie varianta corectă pentru fiecare dintre afirmațiile:

I. În enunțul *Fiecare își spunea părerea, afară de maior, care ar fi asistat și la potopul cel mare cu o totaără nepăsare*, există verbe:

- a. la indicativ și conjunctiv prezent; b. la indicativ și condițional-optativ prezent;
- c. la indicativ imperfect și condițional-optativ perfect; d. la indicativ imperfect și prezent.

II. În enunțul *Lady Helena nu-și putu realiza proiectul de a vizita orașul, încărcarea cărbunelui se făcea cu destulă greutate*, verbele sunt:

- a. toate predicative; b. trei predicative și unul copulativ; c. două predicative și două copulative;
- d. trei predicative și unul auxiliar.

6 puncte

7. Transcrie formele verbale nepersonale și indică funcția sintactică a acestora în secvențele următoare:

proiectul de a vizita orașul; se amestecau într-un talmeș-balmeș de nedescris; se îndreaptă spre India, pentru a stabili legături între descoperirile marilor călătoriți. **6 puncte**

8. Transformă enunțul următor, astfel încât să exprime o acțiune în derulare: *John Mangles intră apoi în golfuluțului Vila-Prava și ancoră în curând în afara orașului.* **6 puncte**

9. Precizează cazul și funcția sintactică pentru substantivele subliniate din secvența: *Omul înalt, uscățiv și slab, să tot fi avut vreo patruzeci de ani, era aiudoma unui cal lung cu floarea lată.* **6 puncte**

10. Transcrie textul, corectând greșelile identificate:

Toți pasagerii Duncanului erau preocupati de starea vremii. Aflase că pe vreme ploioasă puținii navigatori au intenția de a vizita insulele Capului Verde și de ai cunoaște teritoriul. **6 puncte**

C. (20 de puncte)

Scrie o compunere, de minimum 100 de cuvinte, în care să caracterizezi personajul Paganel din fragmentul textului *Coșul căpitanului Grant*, de Jules Verne.

În compunerea ta, trebuie:

- să numești două mijloace de caracterizare a personajului ales; **5 puncte**
- să ilustrezi două trăsături ale personajului cu exemple adecvate, selectate din fragmentul citat; **5 puncte**
- să ai un conținut adecvat cerinței; **5 puncte**
- să respecti limitele de spațiu indicate. **5 puncte**

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi **10 puncte**, astfel:

- unitatea compoziției: **2 puncte**;
- corectitudinea exprimării: **2 puncte**;
- punctuația: **2 puncte**;
- ortografia: **2 puncte**;
- așezarea în pagină și lizibilitatea: **2 puncte**.

Grilă de auto-evaluare

Am răspuns ...	corect	parțial	incorect
Numărul exercițiului

Consider că rezultatul meu este...

			Mai încercă!
foarte bun	bun	satisfăcător	nesatisfăcător